

Результати, про які повідомляють пацієнти (PRO), застосування імплантації центральних венозних порт-систем у дітей, хворих на туберкульоз легень і плеври

Опанасенко М.С., Терешкович О.В., Маєтний Є.М., Лисенко В.І., Конік Б.М., Ставицька Я.С., Степанюк А.М., Фащук О.М., Леванда Л.І., Шестакова О.Д., Зінченко В.С.

ДУ «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології ім. Ф.Г. Яновського НАМН України», м. Київ, Україна

Високоякісна спеціалізована медична допомога значною мірою сприймається пацієнтом через власні відчуття.

Дослідження медичних результатів завжди було на передньому краї науки та світової клінічної практики. Вивчення результатів лікування пацієнтів, а також відмінності в догляді, перебігу хвороби й особливості комунікації, тривалості лікування та безперервності фтизіатричного курсу впродовж років не втрачало актуальності як для пацієнтів, так і для медичних фахівців. Особливу роль мають відчуття від перенесених процедур і терапії в пацієнтів дитячого віку. Особливостями психологічної підтримки фтизіатричних хворих і супроводом пацієнтів останніми роками активно займаються фахівці Національного наукового центру фтизіатрії, пульмонології та алергології НАМН України.

Саме пацієнтоорієнтований підхід у лікуванні привертає увагу фахівців, особливо в умовах тривалої та складної комплексної терапії із залученням як хірургів і дитячих фтизіатрів, так і реабілітологів і психологів. Сучасним маркером успіху терапії є оцінювання результатів, що повідомляються пацієнтами (patient-reported outcomes – PROs). Вони є суб'єктивними, відображають реальний вплив хвороби на життя, вимірюють вираженість симптомів і є ключовими для прийняття клінічних рішень. Оцінювання суб'єктивних відчуттів (біль, втома, обмеження рухів) самим пацієнтом дає лікарю змогу корегувати лікування. Виокремлюють як PRO – кінцевий результат (наприклад, зменшення болю), так і PROMs (patient-reported outcome measures) – інструменти (опитувальники) для вимірювання PRO.

Використання PROMs продовжує розширюватися, визнаючи їхній потенціал для трансформації охорони здоров'я, а також покращення якості та безпеки, ставлячи пацієнтів у центр прийняття рішень.

Ми вивчили вплив імплантації венозних порт-систем для тривалої інфузії на загальне самопочуття пацієнтів та їхню прихильність до лікування, особливо в разі хіміорезистентного туберкульозу, що потребує тривалого парентерального введення препаратів.

Анкетування (адаптований опитувальник EORTC QLQ-C30, Chronic Respiratory Failure та візуальна шкала болю) пролікованих нами пацієнтів виявило, що центральна венозна порт-система забезпечує пацієнтам максимальний комфорт під час лікування, що безпосередньо покращує якість їхнього життя. На відміну від традиційних щоденних венопункцій, використання порта допомагає уникнути болю, оскільки під час інфузії проколюється силіконова мембрана пристрою, а не судина. У дослідженнях пацієнти з порт-системами взагалі не мали скарг на біль у місці введення, тоді як у групі зі звичайними ін'єкціями біль спостерігався в 100 % випадків. Центральна венозна порт-система не створює психологічного дискомфорту та допомагає уникнути негативних емоцій, пов'язаних із частими маніпуляціями. Це значно покращує загальний емоційний фон пацієнта під час тривалого лікування. Застосування венозної порт-системи допомагає уникнути травматизації периферичних вен, виникнення флебітів і гематом. Зокрема, в пацієнтів з венозним портом флебіту не спостерігалося в жодному випадку, тоді як за щоденних ін'єкцій він виникав у 43,7 % хворих.

Установлено, що порт-система дає змогу проводити всі курси антибактеріальної терапії без зміни локалізації венозного доступу, забезпечуючи безперервність лікування.

Використання портів дає змогу повністю уникнути випадків дострокового припинення інфузій. Для порівняння: при звичайному внутрішньовенному способі 56,2 % пацієнтів переривають інтенсивне лікування через біль, флебіти або неможливість знайти доступну вену. Завдяки стабільному доступу та суворому дотриманню режиму введення ліків припинення бактеріовиділення у хворих з порт-системами відбувається достовірно швидше.

Отже, порт-системи є простим і зручним методом, який не лише знижує ризик медичних ускладнень, а й формує в пацієнта позитивну мотивацію до завершення повного курсу терапії.

Робота виконана коштом держбюджету як складова НДР А25.09.